

Missatge del Sant Pare Francisco
per a la Jornada Mundial del Migrant i del Refugiat [14 de gener de 2018]

Acollir, protegir, promoure i integrar als emigrants i refugiats

Resum

Preocupa la trista situació de tants emigrants que fugen de les guerres, de les persecucions, dels desastres naturals i de la pobresa. Es tracta d'un «signe dels temps»: els emigrants, els desplaçats, els refugiats i les víctimes de la tracta. És una gran responsabilitat i tots els homes i dones de bona voluntat estan cridats a respondre-hi amb generositat, diligència, saviesa i amplitud de mires. Referent a això, la nostra resposta es podria articular entorn a quatre verbs: acollir, protegir, promoure i integrar.

Acollir significa ampliar les possibilitats perquè els emigrants i refugiats puguin entrar de manera segura i legal als països de destinació. Seria desitjable el compromís d'incrementar i simplificar la concessió de visats per motius humanitaris i per reunificació familiar. Seria convenient preveure visats temporals especials per a les persones que fugen dels conflictes cap als països veïns. És important oferir als emigrants i refugiats un allotjament adequat. En nom de la dignitat fonamental de cada persona, calen solucions alternatives a la detenció, quan entren al territori sense estar autoritzats.

El segon verb, **protegir**, es conjuga en tot un seguit de accions en defensa dels drets i de la dignitat dels emigrants i refugiats. Aquesta protecció comença a la seva pàtria i consisteix a donar informacions veraces abans de deixar el país. Hauria de continuar al país d'immigració, assegurant-los el dret a tenir els documents personals d'identitat, un accés a la justícia i la garantia per a la subsistència vital. Si les capacitats i competències dels emigrants són reconegudes i valorades, constituïran un recurs per a les comunitats que els acullen. Cal evitar-los qualsevol forma de detenció en raó del seu estatus migratori i assegurar-los l'accés regular a l'educació primària i secundària, la permanència regular en complir la majoria d'edat i la possibilitat de continuar els seus estudis.

Promoure vol dir treballar perquè tots els emigrants i refugiats tinguin la possibilitat de realitzar-se com a persones en totes les dimensions. Entre aquestes, la dimensió religiosa ha de ser reconeguda, garantint a tots els estrangers la llibertat de practicar la pròpia fe. Cal la inserció sòcio-laboral dels emigrants i refugiats, garantint-los la possibilitat de treballar, cursos formatius lingüístics i de ciutadania activa, com també una informació adequada en les seves pròpies llengües. Cal afavorir la reagrupació familiar, sense sotmetre-la a requisits econòmics.

L'últim verb, **integrar**, tracta de les oportunitats d'enriquiment intercultural generades per la presència dels emigrants i refugiats. La integració no és una assimilació, que indueix a suprimir o a oblidar la pròpia identitat cultural. El contacte amb l'altre porta, més aviat, a descobrir el seu «secret», a obrir-se a ell per acceptar els seus aspectes vàlids i contribuir així a un coneixement major de cadascun. És un procés llarg, encaminat a formar societats i cultures. Aquest procés pot accelerar-se mitjançant l'oferiment de la ciutadania, deslligada dels requisits econòmics i lingüístics, als emigrants que puguin demostrar una llarga permanència al país.